

“Küresel Oyuncu” olma yolunda Kamu’nun artan desteğine ihtiyacımız var



[f](#) Facebook [t](#) Twitter [in](#) LinkedIn

W- İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Sn.Turgut TOKGÖZ'den “Eşdeğer İlaç” hakkındaki değerlendirmelerini almaya devam ediyoruz.

Sağlık ve ilaca erişim sosyal devlet anlayışı içinde en önemli konu ve tabi ki bu alana ait **geri ödeme sistemleri-bütçe!** Bu konuda eşdeğer ilacın rolü nedir ve İEİS olarak kamudan beklentiniz nelerdir?

T.T.- Bugün pek çok ülkede kamu maliyesinde tasarruf sağlamak amacıyla eşdeğer ilaçlara yönelik destek bir devlet politikası haline gelmiştir.

Bugün ilaç pazarında eşdeğer ürünler, bir yandan fiyat düşürücü rekabet yaratmakta bir yandan da tedavide artı değer yaratılmasına endeksli bir rekabetin önünü açmaktadır. Eşdeğer ilaç endüstrisi, bugünkü konumunda, referansla aynılığını kanıtlama aşamasının bir adım önüne geçmiştir. Artık endüstri, artı değer katan ürünler geliştirmektedir.

Eşdeğer ilaç endüstrisindeki bu gelişme, sektördeki rekabeti sadece "ekonomik" olmaktan çıkarıp farklı bir yapıya taşımıştır.

Rekabetin boyutu, yalnızca fiyat avantajı sağlamak değil artı değer yaratan ürün geliştirmek olmuştur. Bu kapsamda kamudan beklentimiz bu geliştirici rekabetin önünü açacak düzenlemeler yapmasıdır.

W- Ülkemizde serbest eczane pazarında eşdeğer V referans ilaç reçete edilme oranlarını, satış pazar paylarını paylaşıyor mısınız ve de kısaca rakamlara dair yorumunuzu da alabilir miyiz?

T.T.- 2017 yılında eczane kanalından referans ilaçların satışı %20,3 artış oranı ile 14,37 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise %2,7 büyüme ile 0,88 milyar kutu satış gerçekleşmiştir. Eşdeğer ilaç pazarı ise 2017 yılında %20,6 artışla 6,97 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise eşdeğer ilaçlar %3,3 büyüyerek 1,06 milyar kutu hacme ulaşmıştır.

Eşdeğer ilaçlar, 2017 yılında değerinde %33, kutuda ise %55 paya ulaşmıştır.

W- "Küresel Oyuncu" olma iddianız var ve sanırım bu yerli ilaç keşfi ile mümkün olacak, bu konuda mevcut iklim nasıl ve **2023 hedeflerine ne kadar yakınız?**

T.T.- İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası olarak, ülkemizin Ar-Ge yetkinliğini daha da artırmış, özellikle biyoteknoloji alanında olmak üzere daha **yüksek katma değerli ürünler** üreten, küresel bir ilaç üreticisi ve ihracatçısı konumuna gelmesi hedefiyle çalışıyoruz. Endüstrimizi geleceğe taşıyacağına inandığımız **Ar-Ge ve biyoteknoloji** alanındaki çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz.

Sektörümüzde son yıllarda Ar-Ge alanında heyecan verici gelişmeler yaşanıyor. Firmalarımız, Ar-Ge alanındaki çalışmalarını her geçen gün artırmaya devam ediyor ve birçok farklı alanda inovatif faaliyetler gerçekleştirerek yeniliğe yatırım yapıyor. **Akredite Ar-Ge merkezi sayısı 2010 yılında 4 iken bugün 29'a yükselmiş durumda. 2010-2016 yılları arasında Ar-Ge harcamalarımız %138 artışla 219 milyon TL'ye ulaştı.** Şu an endüstri olarak Ar-Ge çalışmalarımız katma değerli eşdeğer ürünler ve biyobenzer ürünlere yoğunlaşmış durumda.

İlaç endüstrisi olarak, ülkemizin sağlık atılımını ve bunun önemli adımlarından birisi olan **milli ilaç** geliştirilmesi hedefini son derece anlamlı buluyoruz. Yeni bir molekül keşfi çok uzun zaman isteyen ve ciddi kaynak gerektiren bir süreç. Üstelik molekül çalışmalarının çok azı ilaca dönüşebilmekte.

Kendi molekülümüzü geliştirmemiz, bu alana yatırım yapabilmemiz için endüstri olarak **öz kaynaklarımızı** artırmamız gerekiyor. Bu kapsamda, **kamunun yapıcı ve destekleyici politikalar üretmesine, farklı teşvik mekanizmalarının kurgulanmasına ihtiyaç duyuyoruz.**

Bunun yanında bu alanda başarılı olmak için yüksek düzeyde koordinasyonun sağlanması, kamu-üniversite-sanayi arası etkin işbirliğinin gerçekleştirilmesi çok önemli.

Bu koşullar sağlandığı, gerekli Ar-Ge iklimi oluştuğu takdirde, Ar-Ge atılımı yaparak **kendi molekülünü geliştiren bir ülke haline gelebiliriz.**

W- İEİS olarak en önem verdiğiniz konuların başında **biyoteknoloji var ve bu konuda özel bir platformunuz da bulunmakta.** Biyobenzer ilaç sayısı ülkemizde artmakta. Ülkemizde bu özel alandaki pazarın gelişimi nasıldır ve biyobenzer ilaçların hem yurtiçi hem ihracat anlamında tablodaki yeri nasıldır?

T.T.- Bilim ve teknoloji alanındaki yeni gelişmeler ışığında dünyada ve **Türkiye’de bitkisel ve kimyasal kaynaklı ilaç üretimi, yerini hızla biyoteknolojik ilaçlara bırakıyor.** Dünyada biyoteknolojik ilaçların kullanım oranı yüzde 20’lere ulaşmış durumda ve artmaya devam ediyor. Ülkemizde de benzer bir durum söz konusu. **Türkiye’de biyoteknolojik ilaçlar 2017’de, 4,1 milyar TL ile reçeteli ilaç pazarı içerisinde yaklaşık yüzde 19,5’lik bir paya sahip.**

İEİS olarak, biyoteknoloji konusunda ülkemizin daha etkin olmasını sağlamak ve rekabet gücünü artırmak amacıyla **2016 yılı sonunda Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformunu kurduk.** Platform, biyoteknoloji alanında ülkemizde geliştirme ya da üretim faaliyeti olan veya bu faaliyetleri planlayan tüm ilaç firmalarına açık bir oluşum. Şu an platformda, **İEİS üyesi olan ve olmayan 22 ilaç firması** bulunuyor.

Platform üyelerimizin biyoteknoloji alanında bitmiş ve devam eden fiziki yatırımları 820 milyon dolar. Tamamlanan ve devam eden Ar-Ge çalışmalarına ilişkin harcamaları ise 485 milyon dolar tutarında. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde bu alanda önemli gelişmeler yaşanacağına inanıyoruz.

Biyoteknolojik ilaçlar, Türkiye ilaç pazarındaki ithal ürünlerin yüzde 30’unu oluşturuyor.

İlaç endüstrisi, tamamen ithalata dayalı bir biyoteknolojik ilaç tedarik modelinin sürdürülebilir olmadığını bilinciyle hareket ediyor.

Türkiye ilaç pazarında tüm formlarıyla birlikte 208 adet referans biyoteknolojik, 46 adet biyobenzer ilaç bulunuyor. Biyobenzer ilaçlardan 6 tanesinin tüm formlarıyla 17’sinin üretimi ülkemizde yapılıyor.

2018-2024 arası dönemde 2 referans biyoteknolojik, 1 biyoüstün, 39 biyobenzer ilacın ülkemizde üretiminin gerçekleştirilmesi için hazırlıklar yürütülmekte.

İthalatına bağımlı olduğumuz bu ürünlerin ülkemizde geliştirilmesi ve üretilmesi sadece hastaların bu ilaçlara erişimini artırmayacak, aynı zamanda **dış ticaret açığını azaltarak** ülke ekonomisine kayda değer bir katkı sağlayacaktır.

İlaç endüstrimizin stratejik gücü kamu otoritelerimiz tarafından da biliniyor ve destekleniyor.

Ancak ülkemizin bu alandaki rakipleri ile etkin rekabet edebilmesi için **kamunun Ar-Ge ve biyoteknoloji yatırımlarına sağlayacağı desteğin artırılmasına ve farklı teşvik mekanizmaları kurgulanmasına ihtiyaç var.**

W- Değerli Turgut Bey görüş paylaşımınıza çok teşekkür eder, başarılar dileriz.

ilk bölüm için : "Referans İlaç ", "Eşdeğer ilaç"

İEİS resmi sayfasından:

Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformu

İEİS olarak ülkemizde biyoteknolojik ilaç alanının gelişimine daha etkin katkı sağlamak hedefiyle, İEİS üyeleriyle sınırlı olmaksızın biyoteknoloji alanında faaliyeti bulunan firmaların katılımıyla, 2016 yılında "Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformu" oluşturulmuştur.

Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformu'nun temel faaliyetleri şunlardır;

- Biyoteknolojik ilaçlara yönelik sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmek,
- Teşvik mekanizmalarından daha fazla yararlanılabilmesi için çalışmalar yapmak,
- Ülkemiz ihtiyaçlarına uygun mevzuat ortamının oluşturulmasında etkin olmak,
- Kamu ve akademik kuruluşlarla yakın işbirliği geliştirmek,
- Sağlık profesyonellerinin biyoteknolojik ilaçlara ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyini artırmak,
- Ulusal ve uluslararası STK'larla işbirliği yapmak,
- Ulusal ve uluslararası etkinlikler düzenlemek.